

Το κεμαλικό κράτος δεν έχει μέλλον

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΓΚΑΝΙ ΓΙΑΜΑΖ
ΣΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟ ΛΥΓΕΡΟ

Πριν λίγα χρόνια θα ήταν αδιανόητο να ισχυρισθεί κάποιος πως η Τουρκία θα μετατρεπόταν, όπως παλαιότερα η Οθωμανική Αυτοκρατορία, στο «μεγάλο ασθενή» της ευρύτερης περιοχής. Την εποχή, όμως, που ο Τουργκούτ Οζάλ εκτόξευε τις υπερφιάλες ρητορικές κορώνες του για την αναδύμενη τουρκική ζώνη επιρροής, που θα εκτεινόταν από την Αδριατική μέχρι το Σινικό Τείχος, ο ένοπλος εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας των Κούρδων οδηγούσε το τουρκικό κράτος σε μια καταλυτική κρίση. Ουσιαστικά, το Κουρδικό Ζήτημα έχει μετατραπεί τα τελευταία δύο-τρία χρόνια σε καρκίνο για την Τουρκία, αφού ο ένοπλος αγώνας των Κούρδων δεν έχει αποσταθεροποιήσει μόνο την κυριαρχία του τουρκικού κράτους σ' όλη τη νοτιοανατολική επικράτειά του, αλλά και το αποδιαρθρώνει συνολικά.

Η κρίση αυτή απεικονίζεται στην εντεινόμενη ανησυχία της Δύσης, που με την πάροδο του χρόνου συνειδητοποιεί ολοένα και περισσότερο ότι η Τουρκία έχει μετατραπεί από τοπική δύναμη σε ασθενή. Θα ήταν ίσως πρόωρο να συμμερισθούμε την πρόβλεψη ότι το σημερινό τουρκικό κράτος δεν έχει μέλλον, αλλά είναι σαφής η αδιναμία του τουρκικού στρατού να συντρίψει τη ραχοκοκαλιά του Κουρδικού Εργατικού Κόμματος (PKK) και του ένοπλου κινήματος, όπως έχει επανείλημμένως προαναγγείλει. Ακόμα και εάν μείνουμε στους αριθμούς που δίνουν οι τουρκικές αρχές και οι οποίοι είναι εξώφθαλμα αναληθείς, το 1992 σημειώθηκαν 1920 συγκρούσεις, ενώ το 1993 έφθασαν τις 4.000. Σύμφωνα με ανεξάρτητους παρατηρητές, οι τουρκικές δυνάμεις έχουν στα τελευταία 10 χρόνια, από την έναρξη του ένοπλου αγώνα, περίπου 15.000 νεκρούς και πολλαπλάσιους τραυματίες. Το σημαντικότερο είναι πως με τη διαρκή κλιμάκωση των αντάρτικων επιθέσεων οι τουρκικές απώλειες μεγαλώνουν με γεωμετρική πρόοδο.

Το κόστος για την Τουρκία δεν περιορίζεται στους νεκρούς και στους τραυματίες. Τρομακτικό είναι το οικονομικό κόστος. Ακόμα και εάν εξαιρέσουμε τις καταστροφές που προκαλούνται από τις επιθέσεις των ανταρτών, ακόμα και εάν εξαιρέσουμε τις πολύ μεγάλες καταστροφές που προκαλεί η δράση των τουρκικών δυνάμεων ασφαλείας, ακόμα και εάν εξαιρέσουμε το τεράστιο κόστος από το γεγονός ότι έχει σταματήσει κάθε σοβαρή οικονομική δραστηριότητα, ο πόλεμος στο Κουρδιστάν κόστισε μόνο για το 1993 7,5 δις δολ., έναντι 4,4 δις δολ. το 1992. Για να κατανοήθει το μέγεθος θα πρέπει να σημειώσουμε ότι τα ποσά αυτά είναι μεγαλύτερα από τους αντίστοιχους αμυντικούς προϋπολογισμούς, οι οποίοι, βεβαίως, δεν έχουν συνυπολογισθεί.

Το κόστος για το 1994 προβλέπεται πως θα εκτιναχθεί στα ύψη, αφού το τουρκικό κράτος έχει «δώσει τα ρέστα του» σ' όλα τα επίπεδα σε μια απεγνωσμένη προσπάθεια να

λύσει στρατιωτικά το πρόβλημα. Σ' όλα αυτά θα πρέπει να υπολογίσει κανείς και το κόστος που προκαλεί ο ένοπλος αγώνας των Κούρδων και στον τουρισμό. Το 1993 τα έσοδα από τον τουρισμό μειώθηκαν από 4,5 δις δολ. σε 3,5 δις δολ., ενώ το 1994 έχουν υποστεί κατάρρευση. Με την επέκταση των επιθέσεων στα τουριστικά κέντρα, αναμένεται πως το 1995 ο τουρισμός θα ισοπεδωθεί.

Τα στοιχεία αυτά απλώς σκιαγραφούν την οξύτητα του Κουρδικού Προβλήματος. Μέσα σ' αυτό το κλίμα, η αναζήτηση μιας πολιτικής λύσης μοιάζει προς το παρόν ανέφικτη, αφού το στρατιωτικό κατεστημένο, που ουσιαστικά αποφασίζει για την εξωτερική πολιτική και για τα θέματα ασφαλείας, εμμένει στην κατεύθυνση της στρατιωτικής λύσης. Ο λόγος αυτής της εμμονής είναι ότι η αναζήτηση πολιτικής λύσης σημαίνει παραδοχή της ήττας του τουρκικού κράτους σ' αυτό τον πόλεμο, η οποία εκ των πραγμάτων θα ανοίξει τους ασκούς του Αιόλου με ανεξέλεγκτες συνέπειες για την ίδια την επιβίωση του σημερινού καθεστώτος.

Από την άλλη πλευρά, όμως, η εμμονή στην επιδίωξη μιας ανέφικτης πλέον στρατιωτικής λύσης βιθίζει στο τέλμα όλη την Τουρκία. Η παραβίαση κάθε έννοιας ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που έχει προσλάβει διαστάσεις γενοκτονίας, δεν μπορεί για πολύ να μείνει στο σκοτάδι. Η ανοχή των δυτικών κυβερνήσεων έχει όρια, που έχουν ήδη προσεγγισθεί.

Τα «Τετράδια» δημοσιεύουν μια συνέντευξη με τον κ. Γκανί Γιλμάζ, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας δημοσιεύθηκε προ καιρού στην «Καθημερινή». Θεωρούμε ότι πρόκειται για ένα σημαντικό ντοκουμέντο, που συμπληρώνει την εικόνα για το κρίσιμο αυτό πρόβλημα, που επηρεάζει ευθέως τις γεωπολιτικές ισορροπίες στην περιοχή μας και ως εκ τούτου τη δυναμική των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Ο κ. Γκανί Γιλμάζ ανήκει στη μικρή ομάδα των Κούρδων πατριωτών, που ίδρυσαν το PKK και οργάνωσαν τον ένοπλο αγώνα στο τουρκοκρατούμενο Κουρδιστάν. Σήμερα είναι ανώτατο στέλεχος του Εθνικοαπελευθερωτικού Μετώπου, υπεύθυνος για την Ευρώπη και εκπρόσωπος στο εξωτερικό του Κούρδου ηγέτη Αμπτουλάχ Οτζαλάν.

ΕΡΩΤ.: Πότε άρχισε το εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα των Κούρδων στην Τουρκία; Πώς ήταν τα πράγματα πριν;

ΑΠΑΝ.: Ο ένοπλος αγώνας άρχισε πριν από δέκα χρόνια περίπου από μια χούφτα ανθρώπων. Όταν ξεκινήσαμε, ακόμα και οι Κούρδοι έλεγαν ότι ήμασταν τρελοί. Ο τουρκικός στρατός φάνταξε πανίσχυρος και έκλεινε το στόμα όλων στη Μέση Ανατολή. Τώρα, ο πόλεμος εναντίον του τουρκικού κράτους εισέρχεται στον 11ο χρόνο. Οι Κούρδοι ήταν ο πιο φοβισμένος λαός. Αυτή τη στιγμή είναι ο πιο ενωμένος. Η ελευθερία για τους Κούρδους ήταν ένα όνειρο. Σήμερα όλοι συνειδητοποιούν πως τα επόμενα χρόνια θα είναι τα χρόνια της απελευθέρωσης. Πριν τον ένοπλο αγώνα ουσιαστικά δεν υπήρχε κουρδικό θέμα στην Τουρκία. Οι ίδιοι οι Κούρδοι είχαν ζεχάσει τι σημαίνει πατρίδα.

ΕΡΩΤ.: Πώς αντιμετώπιζε το τουρκικό κράτος το Κουρδικό Πρόβλημα πριν και πώς τώρα;

ΑΠΑΝ.: Τα 20 εκατομμύρια Κούρδοι δεν υπήρχαν και ούτε υπάρχουν για το τουρκικό κράτος. Δεν έχουν γλώσσα και εθνική ταυτότητα. Οι Τούρκοι ισχυρίζονται ότι η μειονότητα στη Διυτική Θράκη καταπιεζεται, τη στιγμή που έχει δεκάδες σχολεία. Την ίδια

τιγμή δεν επιτρέπουν στους Κούρδους να έχουν ούτε ένα σχολείο στον τόπο τους. Η ουρκία έχει φερθεί και συνεχίζει να φέρεται ως εγκληματίας, που δεν τηρεί κανένα νόμο. Άνεις εναντίον μας ό,τι παλαιότερα έκανε στους λαούς της Μικράς Ασίας.

ΠΡΩΤ.: Γιατί επιλέξατε τον ένοπλο αγώνα κι όχι την πάλη στο πολιτικό και διπλωματικό εδίο;

ΑΠΑΝ.: Εάν οι Κούρδοι δεν κερδίσουν τον πόλεμο στα βουνά του Κουρδιστάν, δεν ρόκειται να τον κερδίσουν ποτέ στους διπλωματικούς διαδρόμους της Ευρώπης. Εάν τον ερδίσουν στα βουνά του Κουρδιστάν, τότε ο πόλεμος δεν θα χαθεί ούτε στην Ευρώπη. Έν μας αρέσει ο ένοπλος αγώνας. Πολεμάμε γιατί η ειρήνη στο Κουρδιστάν θα έλθει ε την απελευθέρωση και η απελευθέρωση θα έλθει μόνο όταν ηττηθεί το τουρκικό ράτος.

ΠΡΩΤ.: Δεν φοβάσθε την πολιτική απομόνωση και την ήττα;

ΑΠΑΝ.: Το Εθνικοαπελευθερωτικό Μέτωπο του Κουρδιστάν είναι πια στη Μέση Ανατολή μια σημαντική δύναμη. Και μόνο το γεγονός πως συνεχίζουμε τον ένοπλο αγώνα ποτελεί μια νίκη, αφού αποσταθεροποιεί και διαβρώνει την τουρκική κυριαρχία στην ιστρίδα μας. Πολύ περισσότερο, που το κίνημά μας αναπτύσσεται αλλατωδώς τα 10 ελευταία χρόνια.

ΠΡΩΤ.: Η Τουρκία έχει εξαντλήσει τις δυνατότητές της για να καταστείλει το αντάρτικο;

ΑΠΑΝ.: Το τουρκικό κράτος χρησιμοποιεί ό,τι καλύτερο διαθέτει από στρατιωτικό διαγωνισμό. Σ' αυτό το μέτωπο σπαταλάει τεράστιους πόρους και ανθρώπινο διναμικό. Εάν θροίσουμε όλες τις δυνάμεις που πολεμούν εναντίον μας φθάνουν το μισό εκατομμύριο. Για αεροδρόμιο του Ντιαρμπακίρ, του Μπάτμαν και της Μαλάτειας χρησιμοποιούνται για το βομβαρδισμό των Κούρδων ανταρτών και αμάχων. Οι επίλεκτες δυνάμεις που έδρειναν στις περιοχές Μπόλο, Κάισερι (Καισάρεια) και Σπάρτα έχουν μεταφερθεί στο Κουρδιστάν.

ΕΡΩΤ.: Ποια είναι η τουρκική στρατιωτική τακτική αυτή την περίοδο;

ΑΠΑΝ.: Τον τελευταίο καιρό, οι Τούρκοι αποφεύγουν να συγκρουσθούν με τους αντάρτες στα βουνά. Προσπαθούν να κρατήσουν υπό τον έλεγχό τους την πεδιάδα. Στα βουνά περιορίζονται σε αεροπορικές επιθέσεις. Ταυτοχρόνως, διαπράττουν βάρβαρα εγκλήματα. Έχουν κάψει πάνω από 2.000 κουρδικά χωριά και έχουν σκοτώσει πολλές χιλιάδες αμάχων για να δημιουργήσουν εσωτερική μετανάστευση και να αποκόψουν το αντάρτικο από το λαό. Στο πολιτικό πεδίο, αιχμή του δόρατος είναι οι ακραίοι εθνικιστές του Τουρκές και στο θρησκευτικό οι φανατικοί ισλαμιστές του Ερμπακάν.

ΕΡΩΤ.: Ποια είναι η δική σας στρατιωτική τακτική;

ΑΠΑΝ.: Εδώ και δυο μήνες επεκτείναμε τις επιθέσεις μας και στις πεδιάδες, όπου είναι υχυρωμένες οι τουρκικές δυνάμεις. Παραλλήλως, μεταφέρουμε τον πόλεμο και στις με-

γάλες πόλεις της Τουρκίας. Στους επόμενους μήνες η Τουρκία θα μετατραπεί σε κόλαση. Οι στόχοι μας θα είναι στρατιωτικοί, πολιτικοί, οικονομικοί και τουριστικοί. Είναι τελικότερο που μπορούμε να κάνουμε για να απαντήσουμε στη γενοκτονία του λαού μας.

ΕΡΩΤ.: Ο πόλεμος αυτός είναι άνισος...

ΑΠΑΝ.: Δεν λέω ότι ο αγώνας μας είναι εύκολος. Σ' αυτό τον πόλεμο θυσιάζουμε το πιο πολύτιμο ανθρώπινο δυναμικό μας. Δεν υπάρχει, όμως, κανένα περιθώριο να γυρίσουμε πίσω. Για μας δεν υπάρχει άλλος δρόμος, από το να προχωρήσουμε απαλάντευτα προτού στόχο μας. Ο λαός μας έχει πεισθεί ότι δεν κερδίζεται η ελευθερία χωρίς θυσίες και γι' αυτό συμμετέχει ολοένα και περισσότερο.

ΕΡΩΤ.: Απ' όπου τουλάχιστον διαβάζουμε, οι απώλειες σας είναι πολύ μεγάλες.

ΑΠΑΝ.: Τα όσα επισήμως ανακοινώνουν οι Τούρκοι για κουρδικές απώλειες είναι μέρος του ψυχολογικού πολέμου. Εάν αθροίσουμε τους αριθμούς των νεκρών ανταρτών, ποι έχουν ανακοινώσει οι τουρκικές αρχές, φθάνουν τις 80.000!

ΕΡΩΤ.: Πόσο ρεαλιστική είναι η διαβεβαίωση της Άγκυρας ότι είναι θέμα λίγου χρόνοι η συντριβή της ραχοκοκαλιάς του ένοπλου αγώνα σας;

ΑΠΑΝ.: Από το φθινόπωρο του 1993 το τουρκικό κράτος έδωσε διορία στον εαυτό τοι μέχρι την άνοιξη του 1994. Τότε τους είχαμε απαντήσει ότι την άνοιξη του 1994 θα έχουμε απένταση τον αριθμό των ανταρτών μας από 22.000 σε 30.000, όπως και έγινε. Την περα σμένη άνοιξη έδωσαν νέα διορία. Είπαν ότι μέχρι αυτό το Σεπτέμβριο θα μας έχουμε συντρίψει. Είμαστε στο Σεπτέμβριο και η απάντησή μας είναι πως θα τα ξαναπούμε την ερχόμενη άνοιξη. Ακόμα και εάν δεν αυξήσουμε τις δυνάμεις μας, είμαστε σε θέση να συντηρήσουμε το αντάρτικό μας για 30 χρόνια. Μην ξεχνάτε ότι το πεδίο των συγκρούσεων είναι πέντε φορές μεγαλύτερο από τη Βοσνία.

ΕΡΩΤ.: Με την ευκαιρία θα ήθελα να μου δώσετε τη δική σας εξήγηση για τον περίεργο θάνατο πολλών ανώτερων Τούρκων αξιωματικών, που έπαιξαν πρωτεύοντα ρόλο στη κουρδικό μέτωπο.

ΑΠΑΝ.: Σας παραπέμπω στην οθωμανική παράδοση. Ο Μωάμεθ ο Πορθητής έλεγε ότι «για να σινεχίσει να υπάρχει η αιτοκρατορία είναι απολύτως νόμιμο να σκοτώσεις τον αδελφό σου». Οι Τούρκοι αξιωματικοί που πολέμησαν στο Κουρδιστάν από θέσεις-κλειδιά, ζέρουν πολύ καλά την πραγματικότητα. Όσοι απ' αυτούς τόλμησαν να υποστηρίξουν ότι δεν υπάρχει δινατότητα στρατιωτικής λύσης εξοντώθηκαν με τη μέθοδο των στημένων ατυχημάτων, ή βρέθηκαν δολοφονημένοι με μια σφαίρα στο κεφάλι. Στο αδιέξοδό του, ο ειδικός πόλεμος τρώει τα παιδιά του.

ΕΡΩΤ.: Είναι εμφανές ότι υπάρχουν σημάδια κόπωσης στην τουρκική κοινή γνώμη από τον παραπεινόμενο αυτό πόλεμο. Πιστεύετε ότι αυτή η κόπωση θα μετεξελιχθεί σε αντίδραση προς την επίσημη πολιτική;

ΑΠΑΝ.: Ο τουρκικός λαός έχει αρχίσει να ανησυχεί έντονα για τον πόλεμο στο Κουρδιστάν. Ολοένα και περισσότεροι συνειδητοποιούν ότι αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να συνεχισθεί. Οι ανθρώπινες απόλειτες συνεχώς αιξάνονται. Η οικονομία βιθύζεται. Το εξωτερικό και εσωτερικό χρέος έχει εκτοξευθεί. Ο τουρισμός καταρρέει. Το 1995 σχεδόν θα μηδενισθεί. Μοιραία, οι ανησυχίες απές θα μετατρυπούν σε έντονες αντιόργανσης.

ΕΡΩΤ.: Διαβλέπετε στον ορίζοντα στροφή της Αγκυρας προς μια πολιτική λύση;

ΑΠΑΝ.: Για τα θέματα ασφάλειας αποφασίζουν οι στρατηγοί, που κινούνται με τη νοοτροπία του ειδικού πολέμου. Υπάρχουν κάποιοι πολιτικοί κύκλοι, που θα ήθελαν να διερευνήσουν τη δυνατότητα για μια πολιτική λύση, αλλά δεν έχουν τη δύναμη να την επιβάλουν. Το αδιέξοδο του καθεστώτος οιλοένα και βαθαίνει. Όσο παραμένει άλυτο το Κουρδικό Πρόβλημα θα είναι παράγοντας αστάθειας.

ΕΡΩΤ.: Δεν υπάρχει κριτική από τα μέσα ενημέρωσης;

ΑΠΑΝ.: Σε τελευταία ανάλυση, τα τουρκικά μέσα ενημέρωσης λειτουργούν σαν όργανο του ειδικού πολέμου, με κύρια αποστολή την καλλιέργεια του σωβινισμού στην τουρκική κοινή γνώμη. Είναι μια απεγνωσμένη προσπάθεια να εκτρέψουν την προσοχή για να μη διογκωθούν οι εσωτερικές αντιδράσεις. Θα σας φέρω ένα παράδειγμα, που αφορά τη χώρα σας. Όσο γελοίο κι αν φαίνεται, το ιδιωτικό κανάλι «Σταρ» μετέδωσε ότι στη Μακρόνησο υπάρχει στρατόπεδο εκπαίδευσης Κούρδων, ενώ δεν έχει τολμήσει να αναφέρει τίποτα για τα 12 στρατόπεδα εκπαίδευσης που λειτουργούν στο τουρκοκρατούμενο Κουρδιστάν. Για τον ίδιο λόγο αποκρύπτονται επιμελώς τις δικές τους απόλειτες. Η σάση τους αυτή μας υποχρέωσε τον τελευταίο καιρό να παίρνουμε τις ταυτότητες όσων Τούρκων στρατιωτών σκοτώνονται στις συγκρούσεις.

ΕΡΩΤ.: Υπάρχουν φαινόμενα εκτοπρισμού των Κούρδων, που έχουν μεταναστεύσει στις μεγάλες πόλεις της δυτικής Τουρκίας:

ΑΠΑΝ.: Εδώ και 10 χρόνια δεν υπάρχουν φαινόμενα αφομοίωσης. Οι Κούρδοι που ζουν στις μεγάλες πόλεις είναι μεγάλη δύναμη για το ένοπλο κίνημα. Η τάση τώρα είναι κάθε οικογένεια να δίνει ένα παιδί της για τον πόλεμο. Είναι τιμή για την οικογένεια που έχει νεκρό σ' αυτό τον αγώνα.

ΕΡΩΤ.: Εσείς καταγγέλλετε μαζικά εγκλήματα, αλλά οι διεθνείς αντιδράσεις για τη στάση της Τουρκίας στο Κουρδιστάν είναι υποτονικές έως και ανίπαρκτες.

ΑΠΑΝ.: Δεν μπορεί να συνεχισθεί για πολύ ακόμα το τείχος της σιωπής, που έχει ιψωθεί στη Δύση για τη γενοκτονία που κάνει ο τουρκικός στρατός στο Κουρδιστάν. Ήδη έχουν προκληθεί κάποια ρήγματα, που συνεχώς θα διευρύνονται, αφού τα όσα γίνονται στον τόπο μου είναι εφιαλτικά. Ουσιαστικά, έχει αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση και αυτό επιτείνει τη νευρικότητα, τις σπασμωδικές ενέργειες και τη θηριωδία του τριτοκινού κράτους.

ΕΡΩΤ.: Με ποιον τρόπο βλέπετε να αλλάξει η στάση της Δύσης;

ΑΠΑΝ.: Όποιος μείνει όρθιος σ' αυτό τον πόλεμο θα είναι και ο νικητής στο διπλωματικό πεδίο. Όλοι θα επιδιώξουν να έχουν καλές σχέσεις μαζί του. Την ερχόμενη άνοιξη, η Τουρκία θα είναι πιο απομονωμένη και πιο αδύνατη. Αντιθέτως, το κουρδικό κίνημα θα έχει αποδείξει πως είναι μια δύναμη, την οποία όλοι θα υποχρεωθούν να λάβουν υπόψη στις ισορροπίες της Μέσης Ανατολής.

ΕΡΩΤ.: Θεωρείτε, δηλαδή, ότι μόνο με τη δράση σας θα τους υποχρεώσετε να προσεγγίσουν με διαφορετικό τρόπο το πρόβλημα.

ΑΠΑΝ.: Η Δύση τώρα αρχίζει να συνειδητοποιεί την πραγματικότητα και αυτό είναι το πρώτο βήμα για να αρχίσει να διαφοροποιεί τη στάση της. Είναι ενδεικτικό πως αντιμετωπίζει πια την Τουρκία σαν ασθενή.

ΕΡΩΤ.: Συνεχίζει, όμως, να σας θεωρεί τρομοκράτες.

ΑΠΑΝ.: Για πόσο ακόμα θα ισχυρίζονται πως το εθνικοαπελευθερωτικό μέτωπο είναι τρομοκράτες; Είμαστε η πιο δημοκρατική δύναμη στην περιοχή. Από τις σχέσεις, που διατηρούμε με πολιτικές δυνάμεις στην Ευρώπη, μας έρχονται μηνύματα για επικείμενη αλλαγή στάσης. Μπορώ υπό τώρα να προβλέψω ότι στο μέλλον η Ουάσιγκτον θα αναπτίξει μαζί μας τις πιο καλές σχέσεις. Αντιθέτως, οι σχέσεις της με την Αγκυρα θα επιδεινωθούν.

ΕΡΩΤ.: Ποια είναι η στάση της Μόσχας;

ΑΠΑΝ.: Η Ρωσία είναι πολύ ενοχλημένη από τις τουρκικές βλέψεις στον Καύκασο.

ΕΡΩΤ.: Η στάση του Ισραήλ;

ΑΠΑΝ.: Το Ισραήλ δεν έχει κάνει την παραμικρή κίνηση εναντίον μας, ούτε στο Λίβανο, ούτε πουθενά αλλού.

ΕΡΩΤ.: Ποιες είναι οι σχέσεις σας με το αυτόνομο κουρδικό κράτος στο βόρειο Ιράκ;

ΑΠΑΝ.: Η Τουρκία το εκβιάζει να μη μας βοηθάει. Με τον κουρδικό λαό εκείνης της περιοχής έχουμε πολύ καλές σχέσεις. Διαθέτουμε πολιτική επιρροή και στρατόπεδα εκπαίδευσης. Φυσικά η Τουρκία επιδιώκει να μας βγάλει από εκεί, βομβαρδίζοντας τα στρατόπεδά μας. Θέλει να μας περιορίσει μόνο στο τουρκοκρατούμενο Κουρδιστάν. Είμαστε, όμως, πια μια δύναμη ικανή να προστατεύσει τον εαυτό της. Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής της, η Αγκυρα προσπαθεί να βελτιώσει τις σχέσεις της με το Ιράκ και επίσης τις σχέσεις του Σαντάμ με τον Μπαρζανί (σ.σ. παραδοσιακός ηγέτης των Κούρδων του Ιράκ). Δεν θέλει αυτά τα εδάφη να αποτελέσουν μια αρχή για το ανεξάρτητο Κουρδιστάν. Γι' αυτό και παίρνει διάφορα μέτρα. Το πιο πρόσφατο είναι ότι όποιος δεν έχει βίζα του Ιράκ, δεν επιτρέπεται να περάσει τα σύνορα. Ας σημειωθεί ότι το μέτρο αυτό ενόχλησε πολύ τους Αμερικανούς.

ΕΡΩΤ.: Έχετε διάθεση να συνυπάρξετε με τις παραδοσιακές ηγεσίες των Κούρδων του

Ιράκ στο πλαίσιο ενός μελλοντικού ενιαίου κουρδικού κράτους:

ΑΠΑΝ.: Απολύτως. Ο κουρδικός λαός θα κρίνει όλοις μας και θα επιλέξει δημοκρατικά. Μετά από τόσους αγώνες για ελευθερία είναι ώριμος. Πιστεύω, βεβαίως, ότι θα ξεπεράσει ηγεσίες που πότε προσπαθούν να τα βρουν με την Σαντάμ και πότε με την Άγκυρα.

ΕΡΩΤ.: *Ποια είναι η άποψή σας για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα στα Βαλκάνια:*

ΑΠΑΝ.: Η Τουρκία προσπαθεί να εκβιάσει την Ελλάδα, βοηθώντας και υποκινώντας τις προκλητικές ενέργειες των Σκοπίων και της Αλβανίας. Η Τουρκία πνίγεται στα ανατολικά και προσπαθεί να ανασάνει στα δυτικά. Οι Κούρδοι δεν μπορούν να έχουν σχέσεις με κράτη, που έχουν συνδεθεί με το τουρκικό κράτος. Το αλβανικό καθεστώς, μάλιστα, δείχνει να ακολουθεί τουρκικές μεθόδους στη Βόρειο Ήπειρο.

ΕΡΩΤ.: *Πώς κρίνετε τη στάση της Ελλάδας στο Κουρδικό:*

ΑΠΑΝ.: Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον ελληνικό λαό, που υποστηρίζει ηθικά και πολιτικά τον αγώνα μας. Εκφράζω την πίκρα μας, όμως, που το ελληνικό κράτος δεν μας έχει βοηθήσει καθόλου. Κι αυτό, όταν είναι δεδομένο πως ο ένοπλος αγώνας μας συμβάλλει στην ασφάλεια της Ελλάδας και της Κύπρου, αφού αποδύναμώνει την Τουρκία. Κατά κάποιον τρόπο, παίρνουμε μια εκδίκηση για την καταστροφή του μικρασιατικού Ελληνισμού το 1922. Μην ζεχνάτε ότι οι Ελληνοκύπριοι και οι Κούρδοι τρέχουν μαζί προς την ελευθερία. Η απελευθέρωση του Πενταδάκτυλου περνάει από την απελευθέρωση των βουνών Μποτάν στο Κουρδιστάν.

ΕΡΩΤ.: *Tι εννοείτε:*

ΑΠΑΝ.: Εάν η Τουρκία χάσει το Κουρδιστάν τότε όλοι οι λαοί της Μικράς Ασίας θα ζητήσουν το λογαριασμό από το τουρκικό κράτος. Εάν σπάσει ο κρίκος του Κουρδιστάν θα διαλυθεί όλη η αλυσίδα. Το τουρκικό κράτος, όπως είναι σήμερα, δεν έχει μέλλον. Γι' αυτό και ο πόλεμος που διεξάγουμε δεν είναι υπόθεση μόνο των Κούρδων. Είναι και υπόθεση των Κιρκάσιων, των Λαζών, των Αρμενίων, αλλά και των Ελλήνων και των Ελληνοκύπριων. Τα έφερε έτσι η ζωή, που έπεσε στους Κούρδους το καθήκον να απαλλάξουν την περιοχή από τον κεμαλικό μπελά.